

**Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы
1-тарау. Жалпы ережелер**

1. Осы Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету стандарты (бұдан әрі – Стандарт) "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) 7-бабының 32) тармақшасына сәйкес әзірленді және орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсетудің талаптары мен тәртібін белгілейді

2. Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету амбулаториялық жағдайларда жүзеге асырылады және Кодекстің 91-бабының 3 – тармағына сәйкес меншік нысанына қарамастан медициналық-санитариялық алғашқы көмек (бұдан әрі - МСАК) көрсететін денсаулық сақтау субъектілері ұсынады.

3. Орта білім беру ұйымы білім алушыларға дәрігерге дейінгі және білікті медициналық көмек көрсетуге арналған жеке кабинет (бұдан әрі – медициналық пункт) бөледі және оны жинау мен техникалық күтіп-ұстауды қамтамасыз етеді.

4. Медициналық пункт білім алушылардың саны 50 оқушыға дейінгі шағын жинақты мектептерден басқа, ұйымға бір есебінен орта білім беру ұйымдарында ашылады.

5. Білім алушылар саны 50 оқушыға дейінгі шағын жинақталған мектептерде білім алушыларға медициналық көмекті ол орналасқан аумаққа қызмет көрсететін медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсететін ұйым ұсынады.

6. Медициналық пункттің жұмыс кестесі орта білім беру ұйымының жұмыс кестесіне сәйкес белгіленеді.

7. Білім алушыларға медициналық көмек көрсету үшін орта білім беру ұйымдарының тізбесін аумақтық қағидатты ескере отырып, әрбір МСАК ұйымына денсаулық сақтауды мемлекеттік басқарудың жергілікті органдары жыл сайын қалыптастырады.

2-тарау. Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсетуге қатысатын денсаулық сақтау ұйымдары қызметінің негізгі міндеттері мен бағыттары

8. Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсетуге қатысатын денсаулық сақтау ұйымдары қызметінің негізгі міндеттері мен бағыттары:

1) "Мектепке дейінгі, мектеп жасындағы балаларды, сондай-ақ техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарының білім алушыларын қоса алғанда, халықтың нысаналы топтарына профилактикалық медициналық қарап-тексерулерді жүргізу қағидаларын, көлемі мен мерзімділігін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 15 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-264/2020 бұйрығына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21820 болып тіркелген) (бұдан әрі - № ҚР ДСМ-264/2020 бұйрығы) профилактикалық медициналық қарап-тексерулерді жүргізу;

2) профилактикалық медициналық қарап-тексеру нәтижелері бойынша сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру;

3) психикаға белсенді әсер ететін заттарды қолдануға байланысты мінез-құлық тәуекелдерінің профилактикасы;

4) "Медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде оларға қарсы міндетті профилактикалық екпелер жүргізілетін аурулардың тізбесін, екпелерді жүргізу қағидаларын, мерзімдерін және халықтың профилактикалық екпелерге жататын топтарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 24 қыркүйектегі № 612 қаулысына сәйкес вакцинациялауды жүргізу;

5) аурулардың профилактикасы, білім алушылар арасында салауатты өмір салтын насихаттау және қалыптастыру, алғашқы көмек көрсету бойынша оқыту семинарларын, тренингтер мен дәрістерді ұйымдастыру және өткізу;

6) білім беру және түсіндіру іс-шараларын өткізе отырып, білім алушылардың заңды өкілдері мен педагогтарды білім алушылардың денсаулығын сақтауға тарту;

7) жедел медициналық көмек көрсететін медицина қызметкерлері келгенге дейін кезек күттірмейтін жағдайларда алғашқы көмек көрсету болып табылады.

3-тарау. Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету тәртібі

9. Медициналық пунктте білім алушыларға медициналық көмекті "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) кеңейтілген практика мейіргері, жалпы практика мейіргері, учаскелік мейіргер, мамандандырылған мейіргер, білім беру ұйымдарындағы медициналық пункт мейіргері, "Мектеп медицинасындағы мейіргер ісі" мамандығы бойынша мейіргер (бұдан әрі – мейіргер) көрсетеді.

10. МСАК ұйымы № ҚР ДСМ – 305/2020 бұйрығына сәйкес "Педиатрия", "Жалпы дәрігерлік практика" мамандығы бойынша орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету жөніндегі үйлестірушіні (бұдан әрі – білім алушыларға медициналық көмек көрсетуді үйлестіруші дәрігер) айқындайды.

11. Білім алушыларды жоспарлы диспансерлеуді, емдеуді және (немесе) ауруы бойынша медициналық оналтуды олар бекітілген МСАК ұйымының жалпы практика дәрігерлері, учаскелік педиатрлар, бейінді мамандар, фельдшерлер мен мейіргерлер жүзеге асырады.

12. Білім алушыларға медициналық көмек көрсетуді үйлестіруші дәрігер мынандай функцияларды жүзеге асырады:

1) білім алушылардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша іс-шараларды жоспарлайды;

2) профилактикалық медициналық қарап-тексеру жүргізу кестесін жасайды және оның № ҚР ДСМ – 264/2020 бұйрығына сәйкес іске асырылуын қамтамасыз етеді;

3) білім алушыларды профилактикалық медициналық қарап-тексеруден өткізуге қатысады;

4) профилактикалық медициналық қарап-тексеру нәтижелері бойынша уақтылы диспансерлеуді бақылауды жүзеге асырады;

5) профилактикалық медициналық қарап-тексеру нәтижелері бойынша № ҚР ДСМ-264/2020 бұйрығының 15-тармағында айқындалған денсаулық топтарына сәйкес 1 және 2 денсаулық тобындағы білім алушыларды негізгі дене шынықтыру тобына, 3 және 4 денсаулық тобындағы білім алушыларды арнайы медициналық дене шынықтыру тобына айқындайды;

6) арнайы медициналық дене шынықтыру тобына айқындалған білім алушылардың тізімін орта білім беру ұйымына ұсынады.

13. Білім алушыларды профилактикалық медициналық қарап-тексеруден өткізуді, білім алушылармен және олардың заңды өкілдерімен түсіндіру жұмыстарын қоспағанда, орта білім беру ұйымының медициналық пунктінде дәрігердің тұрақты болуы талап етілмейді.

14. Мейіргер мынандай функцияларды жүзеге асырады:

1) профилактикалық медициналық қарап-тексеру жүргізу үшін білім алушылардың нысаналы топтарының тізімін жасайды;

2) жоспарлы, маусымдық немесе эпидемиялық көрсеткіштер бойынша Кодекстің 137-бабының 2-тармағына сәйкес білім алушылардың ата-аналардың (заңды өкілдерінің) ақпараттандырылған келісімін алғаннан кейін № 612 ҚР ҰҚ сәйкес кейіннен вакцинацияланғандарды бақылай отырып, білім алушылардың контингентін вакцинациялауды жүргізуді қамтамасыз етеді;

3) білім алушыларға, педагогикалық және техникалық персоналға кенеттен жіті аурулар және жай-күйлер, пациенттің өміріне айқын қауіп төндірмейтін созылмалы аурулардың асқынуы, жаракаттар (дәрігерге дейінгі

шұғыл көмек, тіркелген жері бойынша медициналық ұйымға жіберу, жедел медициналық көмек бригадасын шақыру) кезінде шұғыл медициналық көмек көрсетеді;

4) МСАК ұйымының салауатты өмір салты маманымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттау және қалыптастыру бойынша іс-шараларды жүзеге асырады;

5) орта білім беру ұйымдарының психологтары және әлеуметтік педагогтерімен бірлесіп, психикалық денсаулықты сақтау, темекі бұйымдарын тұтынудан, психикаға белсенді әсер ететін заттарды медициналық емес мақсатта тұтынудан, сондай-ақ құмар ойындарға патологиялық елігуден туындаған суицидтік мінез-құлық пен тәуелділіктің профилактикасы бойынша жұмыстарға қатысады;

6) "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23890 болып тіркелген) білім алушыларды бөліп отырғызуды бақылауды қамтамасыз етеді.

15. Шұғыл көрсетілімдер болған жағдайда немесе білім алушылардың өміріне қауіп төнген кезде кезек күттірмейтін медициналық көмек ата-аналарының (заңды өкілдерінің) келісімінсіз, Кодекстің 137-бабының 1 және 3-тармақтарына сәйкес көрсетілген медициналық көмек туралы ата-аналарды (заңды өкілдерді) кейіннен міндетті түрде хабардар ете отырып көрсетіледі.

4-тарау. Білім алушыларға медициналық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарының ең төмен штат нормативтері

16. Білім алушыларға медициналық көмек көрсетуді үйлестіретін дәрігерлердің ең төмен штат нормативтері МСАК ұйымы қызмет көрсететін 2000 білім алушыларға шаққандағы 1 штат бірлігі есебінен қалыптастырылады.

17. Мейіргерлердің ең төмен штат нормативтері 700 білім алушыларға 1 штат бірлігі есебінен, бірақ екі және үш ауысымды оқыту режимі бар орта білім беру ұйымдарында кемінде 2,0 штат бірлігі және білім алушылар саны 2800-ден асатын орта білім беру ұйымдарында 4,0 штат бірлігінен аспайтын есеппен қалыптастырылады.

18. МСАК ұйымының басшысы медициналық пункттің негізгі қызметкері уақытша болмағанда басқа медицина қызметкерімен алмастыруды қамтамасыз етеді.

5 тарау. Орта білім беру ұйымының медициналық пунктін ең аз жарақтандыру

19. Білім алушыларға медициналық көмек көрсету үшін орта білім беру ұйымдарының медициналық пункттерін медициналық бұйымдармен ең аз жарақтандыру осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес МСАК ұйымы жүзеге асырады.

20. МСАК ұйымы орта білім беру ұйымдарының медициналық пункттерін білім алушыларға медициналық көмек көрсету үшін дәрілік заттармен толықтыруды осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес қамтамасыз етеді.

21. Орта білім беру ұйымының медициналық пунктін жиһазбен, техникамен және кеңсе керек-жарақтарымен жарақтандыруды осы Стандартқа 3-қосымшаға сәйкес МСАК ұйымы жүзеге асырады.

**Орта білім беру
ұйымдарында медициналық
көмек көрсету стандартына
1-қосымша**

Білім алушыларға медициналық көмек көрсету үшін орта білім беру ұйымдарының медициналық пункттерін медициналық бұйымдармен ұсынылатын ең аз жарақтандыру

№	Атауы	Өлшем бірліктері	Саны
1	5 x 10 сантиметрлік бинттер, зарарсыздандырылмаған	дана	10
2	7 x 14 сантиметрлік бинттер, зарарсыздандырылмаған	дана	10
3	Бактерицидті шам	дана	1
4	Резеңке жылытқыш	дана	1
5	Вакцина қалдықтарын жоюға арналған ыдыс	дана	2

6	Медициналық жгут	дана	4
7	Перифериялық веналық катетер	дана	4
8	Бүйрек тәрізді науа	дана	5
9	Бір рет қолданылатын маскалар	қаптама	1
11	Инъекцияға арналған бір реттік сулықтар, спирттік	қаптама	1
12	Зарарсыздандырылмаған қолғаптар	қаптама	1
13	Нитрилді, зарарсыздандырылған қолғаптар	дана	6
14	№10 жиынтықтағы бактерицидті пластыр	дана	1
15	3 x 500 сантиметрлік пластыр	дана	1
16	Катетерді бекітетін пластыр	дана	1
17	Бір рет қолданылатын жаймалар	дана	10
18	Мұзға арналған шыны сауыт	дана	1
19	Тоқыма емес материалдан жасалған стерильді 0,8 x 0,7 сантиметрлік сулықтар	қаптама	1
20	Көлемі 40 x 70 сантиметрлік зарарсыздандырылған бір рет пайдаланылатын тоқыма емес матадан жасалған сулықтар	дана	1
21	Сантиметрлік лента	дана	1
22	Инфузияға арналған жүйе	дана	2
23	Көру өткірлігін анықтауға арналған кестелер	дана	1
24	Вакциналарды тасымалдауға арналған термоконтейнер	дана	1
25	Медициналық термометрлер	дана	5
26	Тонометр	дана	1
27	Фонендоскоп	дана	1
28	Аяқ-қолды иммобилизациялауға арналған шиналар	дана	2-4
29	Бір рет қолданылатын шпатель	дана	10
30	Инелері бар бір рет қолданылатын шприцтер:		10
	2 миллилитр;	дана	10
	5 миллилитр;		5
	10 миллилитр.		

Орта білім беру
ұйымдарында
медициналық
көмек көрсету
стандартына
2-қосымша

Орта білім алушыларға медициналық көмек көрсетуге арналған дәрілік заттар

№	Атауы	Өлшем бірліктері	Саны
1	Аммиак ерітіндісі 10%	құты	1
2	Ацетилсалицил қышқылы 500 миллиграмм, таблетка №10	қаптама	10
3	Ибупрофен 200 миллиграмм, таблетка №10	қаптама	1
4	Лоратадин 10 миллиграмм, таблетка №10	қаптама	1
5	Натрий хлориді 0,9% 200 миллилитр	құты	2

6	Парацетамол 500 миллиграмм, таблетка №10	қаптама	10
7	Преднизолон 30 миллиграмм, ампула №3	қаптама	1
8	Сутегі асқын ерітіндісі 3%	құты	1
9	Хлоргексидин биглюконат ерітіндісі 0,05%	құты	3
10	Ауыз арқылы суландыру тұзы, ұнтақ	қаптама	1
11	Сальбутамол, ингаляцияға арналған аэрозоль	аэрозоль	1
12	Хлорпирамин 20 мг, ампула №5	қаптама	1
13	Белсендірілген көмір, таблетка №10	қаптама	10
14	Эпинефрин 0,18%, ампула №10	қаптама	1

Орта білім беру
ұйымдарында медициналық
көмек көрсету стандартына
3-қосымша

Білім беру ұйымының медициналық пунктін жабдықтауға, техникамен және кеңсе керек-жарақтарымен жабдықтау

№	Медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың атауы	Өлшем бірліктері	Саны
1	Таразы	дана	1
2	Кеңсе керек-жарақтары (журналдар, А4 форматындағы қағаз, желім, қаламдар, қарындаштар, тескіш, степлер, корректор, қайшы, папкалар)	дана	тұрақты қолда бар
3	Қушетка	дана	1
4	Шыны қақпағы бар медициналық үстел	дана	1-2
5	Дербес компьютер	дана	1-2
6	Жазу үстелі	дана	1
7	Принтер	дана	1
8	Бойды өлшеу құрамы (ростомер)	дана	1
9	Сантиметрлік лента	дана	1
10	Орындықтар	дана	2-6
11	Тоңазытқыш (вакциналар мен дәрі-дәрмектерге арналған)	дана	2
12	Ширма	дана	1
13	Кеңсе шкафы	дана	1-2
14	Медициналық шкаф	дана	1

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМҚ